

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Čestice, okres Strakonice

Čestice 148, PSČ 387 19

Identifikátor školy: 600 063 810

Termín konání inspekce: 12. – 15. květen 2003

Čj.	076 72/03-5166
Signatura	og6zw103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Školu zřizuje Obec Čestice jako příspěvkovou organizaci od 1. 1. 2002 se součástí školní družina a školní jídelna. Od 1. 1. 2003 se její další součástí stala mateřská škola, která má sídlo v odloučeném pracovišti Čestice 180. V základní škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. V době konání inspekce se v 10 třídách základní školy vyučovalo 213 dětí. Ve 2 třídách mateřské školy bylo k 30. září 2002 zapsáno 36 dětí. Aktuální stav činil 44 dětí.

Základní škola zajišťuje povinnou školní docházku pro rozlehlé území na hranici Jihočeského a Západočeského kraje. Spolupracuje s 11 spádovými obecními úřady. V tomto školním roce ji navštěvují žáci ze 23 obcí z celkových 27 spádových obcí. K docházce do mateřské školy jsou přihlašováni děti z 10 spádových obcí.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole a výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v základní škole v předmětech německý jazyk, chemie, přírodopis, hudební výchova, pracovní činnosti, ve 2. stupni v předmětech matematika a informatika a materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech v základní škole (německý jazyk, chemie, přírodopis, hudební výchova, pracovní činnosti, ve 2. stupni matematika a informatika) a výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku v základní škole zajišťuje 17 učitelů. Vyučující 1. stupně splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuku 2. stupně zajišťuje 9 vyučujících. Pouze 1 z nich nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V průběhu 2. pololetí bylo nutné zajistit výuku za 2 dlouhodobě nepřítomné vyučující. Zastupující učitelé nesplňují ani jednu z podmínek způsobilosti. Přidělování výuky v základní škole nad rámec aprobační vyučujících vychází především z personálních možností školy při respektování jejich osobnostních předpokladů. V mateřské škole působí 3 učitelky. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Z důvodu poklesu počtu dětí 2 z nich na doplnění úvazku zajišťují ještě činnost školní družiny.

Výchovným poradenstvím se zabývají 2 učitelé. Věnují se především evidenci a péči o děti s poruchami učení a poradenství o volbě povolání. Spolupracují s třídními učiteli, rodiči, pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně-pedagogickým centrem. Odbornou kvalifikaci pro výchovné poradce nemají.

Vedení školy tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky, vedoucí učitelka mateřské školy, vedoucí školní jídelny a ekonomka. Bývalá ředitelka mateřské školy je pověřena vedením úseku předškolní výchovy. Většina kompetencí jí byla zachována. K povinnostem zástupkyně ředitelky školy patří vedení začínajících učitelů. Pedagogická rada se schází podle plánu 5x v průběhu školního roku, v případě potřeby i mimořádně. Organizace i provoz školy mají

jasně určená pravidla ve vnitřním řádu, který stanovuje pravidla provozu školy a organizaci výchovně vzdělávacího procesu. Roční plán práce vychází z celostátně platných termínů organizace školního roku. Plánované termíny jsou vedením sledovány a vyhodnocovány na pedagogických radách a provozních poradách. Systém vedení je funkční.

Kontrolní a hospitační činnost je součástí povinností všech vedoucích pracovníků. Z hospitací jsou pořizovány zápisy, jež jsou s vyučujícími projednávány. Ředitelka školy zpracovala kritéria osobního hodnocení pracovníků školy. Podkladem pro jeho stanovení jsou výsledky kontrol a hospitací. V plánu kontrolní činnosti jsou stanoveny konkrétní cíle, které jsou při hospitacích sledovány a vyhodnocovány. Ředitelka a zástupkyně ředitelky provádějí kontrolní a hospitační činnost v základní škole. Kontrolou mateřské školy je pověřena vedoucí učitelka. Závěry z kontrolní a hospitační činnosti vyhodnocují ihned po provedené kontrole. Vzhledem k velikosti školy funguje okamžitá zpětná vazba.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritou je získávání dovedností v práci s výpočetní technikou a podpora vzdělávání v jazykové oblasti. Všechny učitelky mateřské školy jsou zainteresované na svém odborném růstu, cíleně zaměřeném k potřebám školy. Absolvovaly semináře k problematice dětí s lehkou mozkovou dysfunkcí, specifickými poruchami učení a chování, logopedické prevence, rozvoji komunikativních dovedností. Získávají ucelenou orientaci o problematice současného předškolního vzdělávání a o práci s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále jen Rámcový program), který prakticky ověřují.

Škola je organizačně rozdělena podle součástí. Školní řád je zpracován kvalitně a slouží jako základní norma chování žáků. Jsou v něm zakotveny povinnosti i práva žáků.

Chod školy a práce pedagogů se řídí vnitřním řádem školy a plánem činnosti, který vychází z analýzy práce v uplynulém školním roce. Zahrnuje oblasti výuky, výchovy, kulturní činnosti, spolupráce s obcí, prezentaci školy na veřejnosti, péči o budovu a její okolí a oblast materiálního vybavení školy. Prevenci zneužívání návykových látek a výskytu šikany je rovněž věnována potřebná pozornost. Konkrétní případy výskytu těchto jevů nebyly ve škole zaznamenány. Plánování je konkrétní a reálné, podložené analýzou potřeb a možností školy. Sledovány jsou děti s odkladem školní docházky a odlišnou mírou vzdělávacích potřeb.

Všechny formy spolupráce mateřské školy se základní školou (společná formální i neformální setkání) a zavedené aktivity zůstaly zachovány. Jejich základem je společná účast v kulturním dění školy a obce. Přínosem pro děti jsou návštěvy ve výuce v 1. ročníku základní školy. Mezi pedagogickými pracovníky mateřské školy a učitelským sborem základní školy jsou velmi dobré vztahy.

Informace zaměstnancům školy jsou předávány na pedagogických radách, poradách vedení, provozních poradách a vzhledem k velikosti školy převážně při osobním kontaktu. Rodiče žáků získávají informace na třídních schůzkách (4 ve školním roce), případně písemně nebo při osobním jednání. Rodiče dětí v mateřské škole mají dobrý přehled o činnosti mateřské školy. Informování jsou o svých dětech kdykoli během dne. Potřebné informace získávají i z nástěnky na chodbě školy, na níž zveřejňována písemná sdělení a prezentovány výsledky práce dětí. Žáky informují třídní učitelé. Aktuální informace jsou zveřejňovány na nástěnkách na chodbách. Škola informuje veřejnost o své činnosti v regionálním a místním tisku. Oznámení o poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím je zveřejněno na nástěnce na chodbě v sídle školy.

Personální podmínky mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola využívá prostornou budovu situovanou v klidné části obce. Kapacita učeben, šaten a sociálních zařízení postačuje počtu žáků a je plně využívána. Výuka probíhá v 9 kmenových učebnách, odborné učebně chemie a fyziky, výpočetní techniky a ve cvičné kuchyňce. Učebna výpočetní techniky byla doplněna v rámci programu Internet do škol 6 žákovskými a 1 učitelským počítačem nepřetržitě připojenými k internetu. Při výuce se využívá také 12 starších počítačů nepřipojených k internetu. Učebna je s výjimkou nestavitelných židlí u starších počítačů vybavena vhodným nábytkem. V odpoledních hodinách je zpřístupněna žákům v počítačových, internetových kroužcích a dle dohody. Odborná jazyková učebna zřízena není. Třídy zejména na 1. stupni jsou pěkně a esteticky upraveny. Zařízení učeben, jejich větrání, osvětlení a možnost zatemnění vyhovují potřebám výuky. Knižní fond žákovské knihovny se v současné době z finančních důvodů neobnovuje. Škola spolupracuje s velmi dobře vybavenou místní knihovnou. Učitelská knihovna se průběžně doplňuje především odbornými publikacemi. Tělocvična je prostorná a velmi dobře vybavená. Škola využívá vlastní velkou zahradu a přilehlé hřiště ve vlastnictví obce.

Stravování žáků základní školy je zabezpečeno ve vlastní školní jídelně umístěné v těsném sousedství školy. Škola zajišťuje pro žáky pitný režim. V areálu mateřské školy není vlastní kuchyně. Strava je dovážena ze školní jídelny a rozdělována v přípravných kuchyňkách.

Mateřská škola využívá jednopodlažní budovu, v níž provozuje 2 třídy. Prostorové uspořádání místností plně vyhovuje potřebám předškolních dětí. Třídy, herna, šatny a sociální zařízení jsou dostatečně veliké, světlé a dobře větrané. Interiér je vybaven původním nábytkem. K pobytu venku slouží školní zahrada s pískovištěm a kovovými průlezkami. Veškeré tělovýchovné náčiní bylo opatřeno novými nátěry. Náplň pískoviště nebyla v tomto školním roce provedena. Prostorové podmínky mateřské školy jsou velmi dobré.

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek v základní škole odpovídá psychohygienickým zásadám, respektuje potřeby žáků, pedagogických pracovníků a je přizpůsoben jízdě autobusu. Výjimkou MŠMT ČR byl povolen začátek vyučování na 7:30 hodin a zkráceny 2 přestávky.

Chod mateřské školy je zajištěn velmi hospodárně. Délka provozní doby od 6:30 do 16:00 vyhovuje požadavkům rodičů. V době ranního scházení dětí a od oběda probíhá provoz pouze v jedné třídě. Individuální potřeby odpočinku jednotlivých dětí jsou respektovány. V tomto systému organizace se učitelky téměř nepřekrývají. Organizační struktura mateřské školy je součástí vnitřního řádu a rodiče jsou s ním obeznámeni.

Škola je vybavena odpovídající didaktickou technikou a základními pomůckami. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice.

Pro výuku německého jazyka jsou k dispozici dva typy schválených učebnic. Pro nižší ročníky používá nověji zakoupené učebnice s novým německým pravopisem, ve vyšších ročnících jsou používány starší zahraniční učebnice (Deutschmobil). K učebnicím jsou používány pracovní sešity a magnetofonové nahrávky textů. Každý učitel má přenosný magnetofon s CD přehrávačem. Nechybějí slovníky, nástěnné jazykové tabulky, obrazové materiály, velká mapa Německa. Učitelé si vytvářejí i vlastní učební pomůcky (kartičky pro opakování slovní zásoby, materiály pro hovorová témata, testy, hry). Odbornou jazykovou učebnu škola nemá.

Vyučující matematiky mají dostatek základních pomůcek. K numerickým výpočtům se využívají kalkulátory. Žákům jsou poskytovány vhodné učebnice, tabulky a pracovní sešity. Učitelé pracují s mnoha vlastními učebními texty a pomůckami.

Výuka přírodovědných předmětů je realizována v odborné učebně nebo v běžných třídách. Vybavení kabinetů pomůckami má dobrou úroveň. Žákům jsou poskytovány schválené vhodné učebnice. Pro osmé a deváté ročníky byly vybrány nové učebnice chemie. Pro výuku praktických činností jsou vytvořeny rovněž velmi dobré podmínky. Využívá se při ní i učebna výpočetní techniky.

Materiálně-technická základna výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole je zastaralá. Málo podnětné je vybavení hracích koutků. Obnova hraček a učebních pomůcek probíhá pomalu. V minulém roce byly doplněny tělovýchovné potřeby pro cvičení dětí ve třídě (míče, podložky) a zakoupena obrazová pomůcka pro rozumovou výchovu. K dispozici je funkční audiovizuální technika, klavír, základní vybavení pro tělovýchovný program, pro výtvarné a pracovní činnosti. Dětská knihovna je zásobena obsáhlým fondem převážně starší literatury. Pozornost vedení školy byla v posledních letech upřena na aktualizaci odborné a metodické literatury, kterou je učitelská knihovna kvalitně zásobena. Učitelky didaktické pomůcky vytvářejí i svépomocí. Mají velmi kvalitní zázemí pro potřeby samostudia. Materiálně-technické vybavení je průměrné. Umožňuje realizaci vzdělávacího programu.

Vedení školy využívá své finanční možnosti efektivně. Požadavky na vybavení jsou vyhodnocovány a podle možnosti plněny.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacích programů

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Vzdělávací program je realizován v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

Učební plán schválený ředitelkou školy je v souladu s učebním plánem schváleným MŠMT ČR. Z volitelných předmětů je v 7. ročníku zařazen anglický jazyk a práce s počítačem, v 8. ročníku anglický jazyk a v 9. ročníku anglický jazyk a informatika. Jako nepovinný předmět jsou zařazeny sportovní a pohybové aktivity a náboženství. Učební osnovy ve sledovaných předmětech byly v době konání inspekce plněny.

Mateřská škola ověřuje vlastní vzdělávací program s názvem Hrou objevujeme svět zpracovaný v souladu s požadavky Rámcového programu. Stanoví se v něm závazné tematické okruhy výchovně-vzdělávací práce a základní vzdělávací obsah, který učitelky konkretizují v třídních programech. Hlavním záměrem tohoto roku je sledování rozvoje kolektivních vztahů.

Výuka je v souladu se schválenými učebními plány a učebními osnovami.

Povinná dokumentace školy je vedena přehledně a systematicky. Využívány jsou předepsané formy tiskopisů. Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována podle platných právních předpisů.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je plánována, probíhá pravidelně, s dostatečnou frekvencí. Kompetence jsou efektivně rozděleny. V základní škole se kontrole společenskovedních předmětů věnuje ředitelka školy, zástupkyně ředitelky kontrole přírodovědných předmětů. Sledováním mateřské školy je pověřena vedoucí učitelka.

Způsob kontroly plnění učebních plánů je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech

Německý jazyk – 1. a 2. stupeň

Výuka byla sledována v 5. – 8. ročníku. V 5. – 6. ročníku vyučuje předmět učitelka, která nesplňuje podmínku odborné způsobilosti. Má kvalifikaci pro I. stupeň ZŠ. Čerpá především ze svých středoškolských znalostí. Absolvovala pouze krátkodobý kurz na počátku 90. let. Má potřebné základní jazykové znalosti a dovednosti z oblasti metodiky výuky. Chybějí jí zkušenosti zejména v oblasti metodiky výuky. Částečně je nahrazují její dlouholeté pedagogické zkušenosti. V 7. – 8. ročníku vyučuje kvalifikovaná učitelka s příslušnou jazykovou aprobací.

Práce se žáky v dělených skupinách, učebny i činnost učitelů zajišťují velmi příznivé psychohygienické podmínky jazykového vzdělávání. Plánování učiva za pomoci užívaných učebnic umožňuje dostát požadavkům učebních osnov. Žáci si osvojují jazyk v souladu se svými individuálními možnostmi. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami jsou dostatečně zohledňováni.

V první etapě jazykové výuky v 5. ročníku měli žáci dostatek motivačních podnětů podporujících jejich zájem o jazyk. Učitelka dbala na upevňování správné výslovnosti u základních fonetických jevů, v rozhovorech žáků i na intonaci a tempo mluvené řeči (ne vždy zcela důsledně). Úměrně bylo zařazováno psaní. Sešity žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány. Důraz je kladen na upevňování slovní zásoby. Žáci mají pěkně vedené slovníčky. Chybělo více průběžného hodnocení práce žáků a zejména závěrečné hodnocení hodiny.

Výuka od 6. ročníku dobře navazuje na vyučování na 1. stupni. Využívány při ní byly aktivizující a hravé formy práce, ale více prostoru již bylo věnováno procvičování mluvnice. Převládla frontální výuka, chybělo častější zařazování skupinových forem vyučování pro aktivnější osvojování jazykových dovedností. V 7. a 8. ročníku vede kvalifikovaná učitelka výuku převážně v německém jazyce. Tím účinně podporuje rozvoj dovednosti poslechu s porozuměním. Ve sledovaných hodinách byly, v souladu s jejich cíli, zařazovány činnosti rozvíjející i další požadované jazykové dovednosti – mluvení, čtení a psaní. Většinou byly účinně používány skupinové a individuální formy práce, které přispívaly k potřebné motivaci žáků. Jazykový projev žáků se opíral o celkově dobře osvojené znalosti mluvnice (např. správně používali minulý čas v préteritu a perfektu, tvořili vedlejší věty). Chybělo závěrečné zhodnocení hodiny. Žáci vyučující plně respektovali, ochotně a bez rušivých momentů plnili zadané úkoly.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výuce německého jazyka měly velmi dobrou úroveň.

Matematika a informatika – 2. stupeň

Oba učitelé matematiky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V době konání inspekce jednoho z nich zastupoval vyučující, který nesplňoval podmínky způsobilosti. V jeho činnosti se příznivě projevil dlouhodobé zkušenosti z práce s dětmi v zájmových útvarech a odborné znalosti. Metodické nedostatky nebyly podstatného rázu. Kvalitu výuky kvalifikované učitelky příznivě ovlivnilo nejenom odpovídající vzdělání a delší praxe, ale také osobnostní předpoklady a zájem o vyučovaný obor. Učitelka informatiky je odborně způsobilá pro výuku 1. stupně. Chybějící vzdělání kvalitu výuky negativně neovlivňuje. Vyučující byli na výuku bezprostředně zodpovědně připraveni. Zvolené výukové cíle odpovídaly standardům základního vzdělání i možnostem a schopnostem žáků. V hodinách informatiky bylo respektováno rozdílné technické vybavení počítačů. V průběhu hodin se skupiny žáků střídaly.

Vyučujícím se téměř ve všech hodinách dařilo žáky vhodně motivovat a vytvořit příznivou pracovní atmosféru. Při výuce účelně navazovali na probrané učivo, vycházeli ze zkušeností žáků. Ti byli vedeni k správným pracovním návykům, bylo rozvíjeno jejich logické myšlení a představitivost. Učitelé výkon žáků hodnotili průběžně, objektivně a převážně pozitivně. Zohledňovali jejich individuální schopnosti a možnosti. Analyzovali nejčastěji se vyskytující chyby. Vedli žáky k sebekontrolě a k odpovědnosti za vykonanou práci. Žáci byli povzbuzováni pochvalou za aktivitu. Učitelům se tak dařilo udržet zájem žáků po celou vyučovací hodinu. V závěru některých hodin však chybělo celkové vyhodnocení jejich činnosti.

Kvalifikovaná učitelka matematiky hodiny koncipovala tak, aby se na nich žáci co nejvíce podíleli. Aktivizovala žáky častým střídáním pestrých forem práce, využitím kooperativních prvků. Vybírala zajímavé příklady, využívala znalostí žáků, umožňovala, aby se podíleli na utváření hodin. Výukou prolínalo vhodně volené opakování probraného učiva s důrazem na základní pojmy a vztahy. Účelně zařazená skupinová práce žáky zaujala a nenásilně je vedla ke splnění výukového cíle. Vyučující vytvářela dostatečný prostor pro aktivní učení, zohledňovala individuální schopnosti a potřeby žáků. Dostatečnou zpětnou vazbu žákům poskytovalo slovní zhodnocení, jehož pomocí se dozvídali, v čem byli úspěšní a kde mají nedostatky. V závěru hodin se vyučující vždy ujistila, zda učivu porozuměli, zhodnotila práci třídy i jednotlivců. Nenásilně byly připomenuty mezipředmětové vztahy. Hodiny byly mimořádně efektivní.

Nejčastěji využívanou vyučovací metodou v ostatních hodinách byla frontální práce s celou třídou, kombinovaná se samostatnou prací. Při výkladu nové látky učitelé postupovali v logických krocích, jejich pokyny byly jasné a srozumitelné. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva. Na všechny činnosti zbyl pokaždé dostatek času. Žáci měli vždy možnost uplatnit své vědomosti. Učitelé je vedli k hledání alternativních řešení. Dostatečnou pozornost věnovali rozboru reálnosti výsledků. Během samostatné práce se věnovali žákům individuálně. V hodinách informatiky učitelka poskytovala rady a pomoc jednotlivcům. Úkol zadaný skupině žáků pracujících se staršími počítači byl poměrně rozsáhlý vzhledem k dosavadním zkušenostem žáků, kteří projevovali dobré znalosti a míru osvojených dovedností v závislosti na jejich individuálních možnostech a schopnostech. Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo uváděno věcně správně a ve vazbě na dříve osvojené vědomosti a dovednosti. Didaktické zásady byly většinou respektovány. Vyučování nebylo stereotypní, tempo výuky bylo přizpůsobeno úrovni žáků. Nebyly porušovány psychohygienické zásady výuky.

V hodinách žáci používali učebnice a pracovní sešity, měli k dispozici řadu dalších doplňkových kopírovaných materiálů a názorných pomůcek. V hodinách matematiky byl vhodně využit zpětný projektor.

Vyučující měli přirozenou autoritu. Pravidla stanovená pro práci v hodině byla žáky respektována. Vyjadřování učitelů bylo srozumitelné, věcně a logicky správné. Vztahy mezi žáky a učiteli byly založeny na vzájemné důvěře. Atmosféru při výuce pozitivně ovlivňoval klidný a vstřícný přístup vyučujících k žákům.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a informatice ve 2. stupni byly velmi dobré.

Hudební výchova – 1. a 2. stupeň

Výuka byla sledována v 1., 3., 4., 7. a 9. ročníku.

V 1. – 5. ročníku vyučují učitelky s pedagogickou způsobilostí pro 1. stupeň základní školy. Jedna z nich má odbornou způsobilost pro hudební výchovu. Ostatním chybějí zkušenosti s prací s dětským hlasem a častější podpora zpěvu kvalitnějším nástrojovým doprovodem. Na 2. stupni vyučuje kvalifikovaný učitel, který ve 2. pololetí je dlouhodobě nemocen. Zastupující

učitel je absolventem prvního i druhého stupně studia v základní umělecké škole ve hře na klarinet, aktivním členem dvou hudebních souborů. V jeho práci byly zjištěny metodické nedostatky.

Žáci používají starší učebnice. K dispozici jsou základní učební pomůcky (drobné rytmické nástroje, vybavení pro poslech hudby), klavír a přenosný elektronický klávesový nástroj (v době inspekce nebyly použity). V prvním ročníku, třídě byly využívány nahrávky písní s doprovodem. V I. a ve III. třídě je vhodně umístěn uprostřed místnosti koberec pro pohybové činnosti. V organizaci výuky a činnosti učitelů nebyly ve sledované výuce zaznamenány negativní momenty narušující psychohygienické zásady. Chyběla pouze odborně fundovaná péče o dětský hlas, jejíž součástí je hlasová hygiena (úměrné zatěžování hlasového orgánu při zařazování většího počtu opakovaných písní, intenzita pěveckého projevu).

Aktuální příprava výuky vychází z ročních tematických plánů vyučujících, které zahrnují zejména písňový materiál, výběr poslechových skladeb a základní hudební pojmy. Plány neobsahují kroky směřující k postupnému systematickému rozvíjení jednotlivých složek hudebních dovedností, zejména rytmických, hlasových, sluchových (intonačních).

Zkušené učitelky na 1. stupni školy dokázaly převážnou většinu žáků dostatečně motivovat a zaujmout pro naplánované hudební činnosti. Ke zpěvu písní, hudebně-pohybovým a rytmickým aktivitám a poslechu zařazovaly základní teoretické učivo o notovém zápisu (noty, notová osnova, houslový klíč). Využívaly znalostí žáků hrajících na hudební nástroje. Zařazují dostatek lidových i dalších písní, poslechové skladby. Větší efektivita při rozvíjení hudebních dovedností žáků však naráží na limity vyučujících v oblasti všeobecné metodiky hudební výchovy a zejména na absenci odborně fundovaného přístupu k práci s dětským hlasem. Ve sledované výuce nebyla zaznamenána ani elementární dechová a hlasová cvičení směřující k rozvíjení hlasového rozsahu a k celkové kultivaci pěveckého projevu. Na nízké úrovni byla podpora tonálního cítění a intonační čistoty zpěvu potřebným nástrojovým doprovodem (jen učitelka ve 3. a 4. ročníku používala kytaru). Častý zpěv písní bez nástrojového doprovodu byl většinou intonačně tak nepřesný, že ztrácel svoji esteticko-výchovnou hodnotu. Málo pozornosti bylo věnováno správnému sezení při zpěvu.

Žáci se do většiny činností zapojovali aktivně a s chutí. Měli zájem o doprovod na rytmické nástroje (melodické orffovské nástroje používány nejsou). Bylo zřejmé, že většina má dobré, nebo i velmi dobré hlasové předpoklady, hudební cítění, které je možné úspěšně rozvíjet. Kladem je pěstování zpěvu a tance v rámci folklórně zaměřených souborů (Notičky, Podlešáček) – učitelé jsou vedeni v rámci dalších nepovinných aktivit.

Nekvalifikovaný zastupující učitel na 2. stupni se snažil dle svých možností naplnit hodiny hudebním obsahem. Nemá specifické odborné metodické a praktické zkušenosti umožňující vytvořit obsahově fundovanější strukturu a náplň výuky. Chybí mu předběžné alespoň rámcové poučení o obsahu a záměrech realizovaného vzdělávacího programu z hlediska hudební výchovy. Ve vyučování využil svého hudebního vzdělání v ZUŠ. Prokázal velmi dobrou dovednost ve hře na kytaru při doprovodu zpěvu písní. Vhodně zařazoval aktuální informace (i poslech) o Pražském jaru. Zopakoval, s využitím nástěnného schématu, učivo o nástrojích symfonického orchestru. Žáci učitele respektovali, aktivně se účastnili opakování a zpěvu jim známých písní (učitel umožnil výběr žákům).

Průběh a výsledky vzdělávání ve výuce hudební výchovy měly průměrnou úroveň.

Přírodověda, praktické činnosti, chemie, přírodopis

Přírodovědu vyučují učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí a dlouholetou praxí, která byla příkladně využívána k organizaci činnostního učení. Chemie a částečně přírodopis jsou

vyučovány dočasně bez odborné a pedagogické způsobilosti. Praktické činnosti na 1. stupni jsou vyučovány s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učitelka využívala svého proškolení v práci s počítačem a plánovala do vyučování práci s počítačem a internetem. Dlouholetá praxe a zkušenosti vyučujících se pozitivně projevily ve výběru vhodných praktických úkolů, přiměřené náročnosti a motivačním hodnocení žáků.

Ve výuce přírodovědy byl nejlépe využíván pedagogický záměr přijatého vzdělávacího programu. Vzdělávací cíle byly jednoduchými, ale účinnými prostředky spojovány se zaměstnáváním žáků a rozvíjením jejich dovedností. Pomocí jednoduchých úkolů byli žáci vedeni k získávání vědomostí bez nutnosti předchozího naslouchání popisným výkladům. Učební metody uspokojovaly potřebu žáků podílet se osobními činnostmi na poznávání a zpracování nového učiva. V těchto hodinách se příkladným způsobem dařilo omezovat množství učiva sdělovaného formou souvislého výkladu. Celková suma poznatků nebyla žákům předkládána jako jedno spojitě sdělení, ale spíše jako členitý soubor většího počtu charakteristických popisů a návodů, se kterými žáci okamžitě pracovali slovem, písmem, obrazem, činem. Dostávali příležitost k vyjádření vlastních poznatků a úsudků písemnou nebo ústní formou. Byly respektovány přirozené rozdíly mezi žáky a individuální diferenciací učení v rámci společné práce. V průběhu výuky vznikaly vhodné příležitosti k hodnocení žáků za dovednosti a primární školní znalosti získané pod vedením vyučující. Činnostní učení umožňovalo omezit úvodní opakování pamětných vědomostí, neboť v každé nově požadované činnosti žáků se měřitelným a hodnotitelným způsobem projevovaly jejich předchozí znalosti a dovednosti.

Obdobným způsobem probíhala i výuka přírodopisu v devátém ročníku. Poznání náročného, abstraktního učiva bylo předmětem společné práce celé třídy. Na základě krátkých průběžných rad a návodů učitele pracovali žáci s učebnicí a geologickou mapou. Přirozeným způsobem, krok za krokem vyhledávali potřebné informace. Tempo práce umožňovalo zamyšlení, uvědomování si rozdílů, vztahů. Žáci měli příležitost sdělovat bezprostředně získané vědomosti, vysvětlovat jak jim rozumí, porovnávat je se starším učivem.

V dalších sledovaných hodinách převládalo receptivní učení, založené převážně na výkladu učiva. Hlavní pozornost byla věnována předávání informací formou výkladu. Receptivní pojetí výuky bylo spojováno s prezentací pomůcek a zajímavostí. Stálá orientace na popisný výklad se projevovala potřebou vyučujících opakovat podrobně starší výklady v úvodu nových vyučovacích hodin. Tím se vyučující snažili zkontrolovat, co žáci umí, a motivovat je k poslechu nových souvislostí a pokračování výkladu. Čas věnovaný opakování starších výkladů zabíral značnou část vyučovací hodiny a pozornosti žáků. To následně vedlo k opětovnému použití výkladu, jako nejrychlejšího způsobu předání dalších vědomostí k nové domácí přípravě. Tento přístup nevytvářel podnětné prostředí pro rozvoj a hodnocení vědomostí spojených s dovednostmi žáků získaných pod vedením učitelů ve škole.

Výuka praktických činností na 1. stupni byla zaměřena na rozvoj manuální zručnosti, představivosti a fantazie. Při výuce na školním pozemku byli žáci vedeni více k samostatnosti. Praktické činnosti realizované ve třídě byly spojeny s větší mírou návodného vlivu učitele. Na 2. stupni je v rámci tohoto předmětu zařazena tematika práce na počítači a využití internetu. Ve sledované výuce byla velmi dobře organizovaná samostatná činnost žáků. Ti byli ukázněni, pracovali se zájmem, zadané úkoly uměli vyřešit.

Ve všech sledovaných hodinách byl zřetelný pozitivní vztah k žákům. Výuka motivovala vytváření kladných vztahů k přírodě, člověku a jeho možnostem porozumět běžným jevům a činnostem.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výuce přírodovědy, praktických činností, chemie a přírodopisu měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání

Vedení školy hodnotí v základní škole výsledky vzdělávání a výchovy na základě kontrol žákovských, prací, písemností a výsledků prověrek, které zadávají jednotliví vyučující. Jiné vlastní ani další evaluační nástroje škola nepoužívá. Průběžně je hodnocena účast žáků v matematických soutěžích Klokan a Klokánek, olympiádě v německém jazyce, soutěžích ve zpěvu a literárně-výtvarné soutěži O čestický brambor. Výsledky vzdělávání jsou komplexně hodnoceny na jednáních pedagogické rady. Slouží ředitelce školy pro celkové zhodnocení kvality a výsledků vzdělávání. Analýzy probíhají na pedagogických radách. Obecná zmínka o výsledcích vzdělávání a výchovy je ve výroční zprávě o činnosti školy za uplynulý školní rok. Ucelený systém vnitřní evaluace není vytvořen.

Vzdělávání a výchova v základní škole probíhaly v souladu s výchovnými a vzdělávacími cíli realizovaného vzdělávacího programu. Při stanovení konkrétních výchovně-vzdělávacích cílů vycházela většina vyučujících ze schopností a možností žáků, z celkové úrovně třídních kolektivů. Učitelé používali tradiční i moderní vyučovací metody. Učivo bylo žákům podáváno věcně správně, srozumitelně a v rozsahu, který odpovídal jejich věku a schopnostem. Samostatné aktivity žáků a jejich tvořivost byly podporovány. Výuka byla založena na sdělování i činnostech. Didaktické zásady byly ve většině sledovaných hodin respektovány. V hudební výchově často chyběl odpovídající nástrojový doprovod. Ve škole panovala vsřícná, pozitivně laděná atmosféra. Žáci přistupovali k práci zodpovědně, pracovali pozorně a soustředěně. Průběh a výsledky vzdělávání byly s výjimkou hudební výchovy velmi dobré.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Mateřská škola

Spontánní a řízené činnosti

Při plánování výchovně-vzdělávací práce učitelky respektují rámec školního programu. Zároveň pružně reagují na aktuální změny (např. změny počasí, situaci ve třídě). Výchovně-vzdělávací činnost připravují v posloupných tematických blocích. Týdenní plány jsou kompletním přehledem činností. Neobsahují vzdělávací záměry.

Obsah aktuálního vzdělávacího celku tvořilo jarní téma, které navazovalo na poznatky dětí získané zprostředkovaně i vlastním pozorováním ve volné přírodě. Učitelky děti vhodně motivovaly a aktivizovaly. K činnostem připravily dostatek názorných pomůcek a materiálů. Využívaly zejména názorné metody, praktické formy práce a prvky hry. Řídily se pedagogickými zásadami vhodnými pro danou věkovou skupinu. Na děti měly přiměřené nároky, přistupovaly k nim individuálně, respektovaly jejich rozdílné potřeby.

Uspořádání denního režimu odpovídalo psychohygienickým zásadám. Přechody mezi spontánním a řízeným programem probíhaly plynule. Hry byly organizovány převážně v malých skupinkách. Druh hry, námět a spoluhráče si děti volily převážně samy. Většinu hraček a stavebnic umístěných v uzavřených skříňkách učitelky dětem zpřístupnily. Učitelky připravily pestrou nabídku zájmových činností (hru s prstovými barvami, tvořivou činnost s modelovací hmotou, stříhání textilu pro následné využití ve společné činnosti, prohlížení knih s přírodní tematikou atp.).

Řízené činnosti probíhaly v obou třídách společně s celou skupinou. Učitelky dílčí záměry zařadily již do ranních her a ve společném programu je rozvíjely. V mladší věkové skupině učitelka formou práce na stanovištích seznamovala děti se zvířaty volně žijícími v rozdílných přírodních lokalitách (les, louka, voda). Poznávací činnost obohatila pohybem, společnou recitací básní, rozlišováním zvířat podle obrázků. Forma práce s prvky hry byla přiměřená zejména s ohledem k přítomnosti 2 dětí mladších tří let. Poznávací cíl byl také součástí náhodných pozorování při pobytu venku, kdy se děti seznamovaly s životem hmyzu v přirozených podmínkách. Ve II. třídě připravila učitelka motivačně zajímavé činnosti, pro které zvolila metodu praktické manipulace a pohybovou formu práce. Činnosti byly zdlouhavé a děti o ně brzy ztratily zájem. Cíl zaměstnání, procvičení technicky lepení, musel být přesunut na další den.

Pobyty venku navazovaly na plánované denní cíle. Učitelky využívaly možnosti pro pozorování přírodních jevů a úkazů. Děti měly možnosti k učení a opakování názvů květin, stromů, změn v přírodě, změn počasí, prvků dopravní kázně na vozovkách. Učitelky velmi důrazně sledovaly pravidla bezpečnosti dětí při pobytu mimo území mateřské školy.

Učitelky uplatnily velkou míru porozumění pro individuální projevy dětí, zejména 2 dětí mladších tří let, u kterých se projevují adaptační problémy. Dostatek času věnovaly vysvětlování a procvičování. Ve všech sledovaných činnostech podporovaly snahu a zájem dětí. V sebeobslužných činnostech kladly učitelky důraz na pečlivost.

V průběhu společného stolování měly děti dostatečný přísun tekutin. Volný pitný režim svoji funkci neplnil.

Spontánní i řízené činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti mají zažitě základní tělovýchovné návyky. Při pobytu venku se řídí pokyny učitelky a pravidly bezpečnosti.

Starší děti mají rozvinutou plošnou i prostorovou představivost. Dovedou společně rozvíjet námětové hry. Mladší děti umí manipulovat s hračkami, užívat je k určenému účelu a přiměřeně dlouhou dobu se soustředit na hru. Děti mají zažitě kulturně hygienické a zdvořilostní návyky. Jsou přiměřeně samostatné v osobní hygieně a sebeobslužných dovednostech. Dokáží si nalít tekutiny ze džbánu. Zatím není zcela zafixováno správné používání příboru. Mají velmi dobrou úroveň jazykového projevu a přiměřenou slovní zásobu, kterou aktivně využívají. U některých starších dětí není ještě ukončena správná výslovnost. Jedná se o běžné vady řeči, kterým se učitelky věnují metodami logopedické prevence. Do péče speciálního logopeda bylo předáno 1 dítě. V komunikaci nejstarších dětí se při řešení problémů projevilo správné logické uvažování.

Děti se projevují velmi spontánně. K dospělým osobám se chovají přirozeně. Při hrách ve skupinách spolupracují. Mezi nejstaršími dětmi jsou výrazné osobnostní rozdíly v úrovni rozumových poznatků i v projevech chování. V převážné většině mají osvojeny návyky pro samostatnou práci. Zvládají jednoduché grafické cviky. Dovedou zacházet s nůžkami.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina školy je v souladu s platným zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

V den konání inspekce byly do 1. třídy mateřské školy začleněny 2 děti, které nedosáhly věku 3 let. V rozporu s platnými právními předpisy bylo do třídy zařazeno celkem 25 dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná obcí Čestice ze dne 16. 10. 2002 .
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 21. 3. 2003 pod čj. 31 203/02-21.
3. Třídní knihy za školní rok 2002/2003.
4. Třídní výkazy a katalogové listy za školní rok 2002/2003.
5. Vnitřní řád školy pro školní rok 2002/2003.
6. Školní řád ze dne 3. 9. 2001.
7. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2002/2003.
8. Úprava režimu vyučovacího dne pro ZŠ Čestice čj. 28 544/02-22 vydaná dne 23. 10. 2002 MŠMT ČR.
9. Roční plán školy 2002 – 2003.
10. Koncepce ZŠ Čestice z dubna 2002.
11. Plán pedagogických rad ve školním roce 2002/2003.
12. Plán provozních porad ve školním roce 2002/2003.
13. Zápis z pedagogických rad za školní rok 2002/2003.
14. Zápis z provozních porad 2002/2003.
15. Plán výchovného poradenství 2002-2003.
16. Přehled záměrů kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2002/2003.
17. Hospitační záznamy za školní rok 2002/2003.
18. Rozpis přímé výchovné práce pedagogických pracovníků.
19. Osvědčení o absolvování vzdělávacích seminářů všech pedagogických pracovníků od roku 2000.
20. Minimální preventivní program ze dne 30. 8. 2002.
21. Zajištění jednotného postupu k svobodnému přístupu k informacím.
22. Výroční zpráva o činnosti školy ze dne 10. 9. 2002.
23. Evidenční listy všech zapsaných dětí v mateřské škole ve školním roce 2002/2003.
24. Přihlášky do mateřské školy za školní rok 2002/2003.
25. Rozhodnutí o zařazení dětí k docházce do mateřské školy za školní rok 2002/2003.
26. Přehled docházky dětí mateřské školy 1. a 2. třídy za období září 2002 až květen 2003.
27. Přehled výchovné práce 1. a 2. třídy mateřské školy za období září 2002 až květen 2003.
28. Vnitřní řád mateřské školy ze dne 1. 1. 2003.
29. Kniha úrazů (v mateřské škole).
30. Náplň práce vedoucí učitelky Mateřské školy Čestice ze dne 1. 1. 2003.

ZÁVĚR

Pedagogické záměry školy vycházejí z výchovných a vzdělávacích cílů realizovaných vzdělávacích programů.

Pedagogický sbor je stabilizován a jeho složení umožňuje plnit vzdělávací programy. Většina vyučujících splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Kvalitu výuky

příznivě ovlivnila odborná erudice vyučujících, získaná z větší části dlouhodobou praxí, a účinná motivace žáků. Stavba hodin odpovídala většinou vytyčeným výukovým cílům, věku a možnostem žáků.

Výuka v základní škole probíhala v podnětném prostředí. Prostorové podmínky mateřské školy jsou velmi dobré, skromná materiálně-technická základna je účelně a beze zbytku využívána. Od minulé inspekce se tato oblast výrazně nezkvalitnila. Ředitelka příkladně pečuje o majetek školy. Velmi dobře je zajištěna komunikace mezi školou, rodiči, zřizovatelem i ostatními spádovými obcemi.

Učební plán základní školy byl sestaven v souladu s přijatým vzdělávacím programem. Výuka probíhala podle schválených učebních osnov. Ve vyučování se funkčně střídaly činnosti žáků a sdělování učitelů. Žáci měli možnost být aktivními účastníky vyučování. Pomůcky a didaktická technika nebyly vždy využívány v potřebné míře. Metody a formy vyučování byly pestré. Průběh a výsledky vzdělávání ve všech sledovaných předmětech byly hodnoceny jako velmi dobré s výjimkou hudební výchovy hodnocené jako průměrné. Mateřská škola poskytuje dětem všestranný základ předškolního vzdělávání. Výchovně-vzdělávací činnost je realizována v souladu se stanovenými záměry a rozvíjí děti harmonicky. Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vztahy mezi učiteli a žáky byly založeny na vzájemné důvěře. Pozitivní klima celé školy je význačným kladným faktorem pro kvalitu výchovy a vzdělávání dětí mateřské školy a žáků základní školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eva Klasová
Členové týmu	Mgr. Jindřich Bešťák
	Mgr. Jana Dostálová
	Mgr. Věra Kubišová
Kontrolní pracovníci	Jaroslava Moserová	
	Zdena Smotlachová	

Ve Strakonících dne 26. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 6. 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Marie Radová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Nelze hodnotit	—
Nebylo hodnoceno	—

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice	16. 7. 2003	ČŠI 076 – 82/03
Obec Čestice, Čestice 1, PSČ 387 19	16. 7. 2003	ČŠI 076 – 83/03

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.